

Lovvedtak 44

(2015–2016)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 192 L (2015–2016), jf. Prop. 37 L (2015–2016)

I Stortingets møte 10. mars 2016 ble det gjort slikt

vedtak til lov

om endringer i konkurranseloven (Konkurranselagenemnda, kartellforlik mm.)

I

I lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger gjøres følgende endringer:

§ 8 skal lyde:

§ 8 *Konkurransemyndighetenes organisasjon mv.*

Konkurransemyndighetene er Kongen, departementet, *Konkurranselagenemnda* og Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynet og Konkurranselagenemnda er uavhengige forvaltningsorganer som er administrativt underordnet Kongen og departementet.

Kongen eller departementet kan ikke instruere Konkurransetilsynet eller Konkurranselagenemnda om behandlingen av enkeltsaker. Kongen eller departementet kan heller ikke gi Konkurranselagenemnda generelle instruksjoner om hvordan myndighet etter loven skal utøves. Kongen kan pålegge Konkurransetilsynet å ta en sak opp til behandling.

Kongen eller departementet kan ikke av eget tiltak omgjøre Konkurransetilsynets eller Konkurranselagenemndas vedtak. Konkurranselagenemnda kan ikke av eget tiltak omgjøre Konkurransetilsynets vedtak. Konkurranselagenemnda kan omgjøre egne vedtak som må anses ugyldige.

Kongen kan gi nærmere bestemmelser om Konkurransetilsynets organisasjon og virksomhet.

§ 12 tredje ledd åttende punktum skal lyde:

Ved klage over vedtak etter dette ledd kan *Konkurranselagenemnda* oppheve eller stadfeste Konkurransetilsynets vedtak.

§ 13: Oppheves.

§ 16 første ledd første punktum skal lyde:

Konkurransetilsynet skal forby foretakssammenslutninger som *i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse, særlig som et resultat av at en dominerende stilling skapes eller styrkes.*

§ 18 syvende ledd skal lyde:

Melding i henhold til første, tredje, femte og sjettede ledd anses som *mottatt* først når kravene i § 18 b er oppfylt. *Tilsvarende gjelder for forenklet melding i henhold til forskrift i medhold av § 18 a fjerde ledd.*

§ 18 a første ledd bokstav d til f skal lyde:

- d) navn på de fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører i markeder i Norge, eller som Norge er en del av, hvor de involverte foretakene og foretak i samme konsern har *horisontalt* overlappende virksomhet,
- e) *redegjørelse for horisontalt og vertikalt berørte markeder. Et marked er horisontalt berørt dersom minst to av partene er aktive på det samme produktmarkedet og partenes samlede markedsandel overstiger 20 prosent. Vertikalt berørte markeder er de markeder der en part opererer i et forutgående eller etterfølgende ledd til et marked hvor en annen part opererer og deres samlede markedsandel overstiger 30 prosent på hvert av de respektive markedene. Redegjørelsen skal inkludere en beskrivelse av markedsstrukturen i de berørte markedene, beskrivelse av de involverte foretakenes viktigste konkurrenter, kunder*

og leverandører i de berørte markedene, og *beskrivelse av eventuelle etableringshindringer i de berørte markedene,*

- f) *en kortfattet beskrivelse av vertikalt overlappende markeder der en foretakssammenslutning er mellom en part som opererer i et forutgående eller etterfølgende ledd til et produktmarked hvor en annen part opererer, og partenes individuelle eller samlede markedsandel overstiger 30 prosent på minst ett av disse markedene. Beskrivelsen av disse markedene skal minst omfatte partenes tre viktigste konkurrenter, kunder og leverandører,*

§ 18 a nåværende første ledd bokstav f til i blir til nye bokstav g til j.

§ 20 fjerde til sjette ledd skal lyde:

Konkurransetilsynet må snarest mulig, og senest innen 70 virkedager fra meldingen er mottatt, fatte vedtak som stadfester fremsatt forslag om avhjelpende tiltak fra melderne eller legge frem begrunnet forslag til forbudsvedtak. Dersom melderne fremsetter *nytt eller revidert* forslag om avhjelpende tiltak senere enn 55 virkedager fra meldingen er mottatt, forlenges Konkurransetilsynets frist *etter første punktum* tilsvarende, *likevel slik at fristen ikke kan overskride 85 virkedager fra meldingen er mottatt.* Forslaget til forbudsvedtak forelegges partene til uttalelse med en frist på 15 virkedager. Konkurransetilsynet må treffe sitt vedtak innen 15 virkedager fra tilsynet har mottatt partenes uttalelse. Dersom det er fremsatt et *nytt eller revidert* forslag om avhjelpende tiltak etter at Konkurransetilsynet har lagt frem begrunnet forslag til forbudsvedtak, kan fristen for å treffe vedtak forlenges med 15 virkedager. *Etter anmodning eller samtykke fra melderne kan fristen i femte punktum forlenges ytterligere med inntil 15 virkedager.*

Forslag om avhjelpende tiltak anses ikke som fremsatt før forslag til offentlig versjon av forslaget i *henhold til § 18 b* er inngitt. Fristene i annet, tredje og fjerde ledd for Konkurransetilsynets saksbehandling begynner ikke å løpe før Konkurransetilsynet har mottatt *forslag til offentlig versjon av dokumentene i henhold til § 18 b.*

Fristen i annet og fjerde ledd for Konkurransetilsynets saksbehandling slutter å løpe dersom noen av de involverte foretak etter å ha mottatt skriftlig krav om å gi opplysninger innen en bestemt frist, ikke oppfyller kravet. Kravet anses ikke som oppfylt før Konkurransetilsynet har mottatt *forslag til offentlig versjon av dokumentene i henhold til § 18 b.* Partene skal informeres om at fristen har sluttet å løpe. Fristen begynner å løpe igjen når Konkurransetilsynet mottar de etterspurte opplysninger.

§ 20 a skal lyde:

§ 20 a. *Klage og oppheving*

Vedtak som nevnt i § 20 første ledd kan påklages innen 15 virkedager. Konkurransetilsynet skal bringe klagen inn for *Konkurransklagenemnda* senest 15 virkedager etter at den er mottatt. *Konkurransklagenemnda* må treffe vedtak i klagesaken innen 60 virkedager etter at klagen er mottatt. Bestemmelsene om fristavbrudd i § 20 sjette ledd gjelder tilsvarende for *Konkurransklagenemndas* saksbehandlingsfrister. Ved klage over vedtak etter § 16 annet ledd kan *Konkurransklagenemndas* vedtak bare gå ut på å oppheve eller stadfeste Konkurransetilsynets vedtak. For øvrig gjelder reglene om klage i forvaltningsloven kapittel VI så langt de passer.

Dersom *Konkurransklagenemnda* opphever et vedtak etter § 16 annet ledd fordi foretakssammenslutningen ikke kan føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen, er saken endelig avgjort. Ved en oppheving på annet grunnlag kan Konkurransetilsynet fatte et nytt vedtak etter § 20 første ledd. Bestemmelsene i § 20 annet og tredje ledd gjelder ikke. Tilsynet må snarest mulig og senest innen 45 virkedager fra vedtaket ble opphevet fatte vedtak om inngrep som tillater foretakssammenslutningen på vilkår foreslått av melderne eller legge frem begrunnet forslag til forbudsvedtak. Dersom melderne fremsetter forslag om avhjelpende tiltak senere enn 35 virkedager fra opphevingen av vedtaket, forlenges Konkurransetilsynets frist tilsvarende. Bestemmelsene i § 20 fjerde til syvende ledd gjelder for øvrig så langt de passer.

§ 21 Oppheves.

§ 21 a blir § 21.

§ 22 første punktum skal lyde:

Konkurransetilsynet, *Konkurransklagenemnda* og departementet skal offentliggjøre sine vedtak.

§ 26 første ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder for dokumenter som er mottatt av Konkurransetilsynet i forbindelse med en lempnings-søknad *eller forliksforhandlinger etter § 29 a*, også etter at saken er avsluttet.

§ 26 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Blir kravet avslått, kan spørsmålet kreves avgjort av *Konkurransklagenemnda.*

§ 27 overskriften skal lyde:

Taushetsplikt om kilders identitet og skylderklæringer i lempningssøknader og forliksinnlegg

§ 27 annet ledd skal lyde:

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for konkurransemyndighetene, har taushetsplikt om opplysninger som har sin opprinnelse i erklæringer fra et foretak om dets viten om en overtredelse av § 10 og foretakets egen delaktighet i overtredelsen, og som er utarbeidet spesielt med det formål å oppnå lempning, eller som ledd i forliksforhandlinger etter § 29 a.

§ 27 a første ledd skal lyde:

Part eller partsrepresentant som blir gjort kjent med opplysninger som nevnt i § 27 annet ledd, har taushetsplikt om opplysningene og kan bare bruke dem så langt det er nødvendig for å ivareta partens interesse i saken.

§ 27 a annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Avslag på krav om innsyn kan påklages til Konkurransklagenemnda.

§ 29 tredje ledd skal lyde:

Vedtak om overtredelsesgebyr kan påklages til Konkurransklagenemnda. Overtredelsesgebyret forfaller til betaling to måneder etter at vedtaket er mottatt. Vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg. Dersom foretaket klager til Konkurransklagenemnda eller går til søksmål mot staten for å prøve vedtaket, suspenderes tvangskraften.

Ny § 29 a skal lyde:

§ 29 a Redusert overtredelsesgebyr ved kartellforlik

Inngåelse av kartellforlik etter paragrafen her innebærer at overtredelsesgebyr etter § 29 ved overtredelse av § 10 reduseres med 10 prosent.

Dersom Konkurransetilsynet vurderer en sak som egnet til kartellforlik, kan det invitere ett eller flere foretak til forliksforhandlinger. Tilsynet skal da presentere saken, bevisene i tilsynets besittelse og tilsynets foreløpige vurdering av den mulige overtredelsen, og informere om hvilket overtredelsesgebyr som vurderes ilagt.

Dersom saken er egnet til kartellforlik, gir Konkurransetilsynet foretaket en frist på minst 15 virkedager til å utforme et forliksinnlegg. Innlegget skal inneholde en uforbeholden innrømmelse av overtredelsen, det maksimale nivå på overtredelsesgebyret foretaket kan akseptere, en bekreftelse på at foretaket har fått tilgang til tilsynets bevismateriale og en bekreftelse på at foretaket ønsker å inngå kartellforlik med de begrensningene dette medfører for kravene til Konkurransetilsynets utrednings- og begrunnelsesplikt. Part eller partsrepresentant som blir gjort kjent med forliksinnlegget, har taushetsplikt om opplysningene og kan bare benytte dem så langt det er nødvendig for å ivareta partens interesse i saken.

Når forliksinnlegg er mottatt av Konkurransetilsynet, gis foretaket et forhåndsvarsel med en svarfrist. Etter utløp av fristen kan det fattes vedtak om redusert overtredelsesgebyr etter paragrafen her.

Dersom foretaket etter å ha mottatt forhåndsvarselet ikke ønsker å inngå kartellforlik, vil saken følge det ordinære saksbehandlingssporet i overtredelsessaker. Forliksinnlegget kan ikke benyttes som bevis i saken.

Reduksjon av overtredelsesgebyr etter paragrafen her kommer i tillegg til en eventuell reduksjon etter §§ 30 og 31.

Departementet kan gi forskrift om kartellforlik.

§ 31 første ledd skal lyde:

Foretak som ikke oppfyller vilkårene for hel lempning i § 30, skal gis delvis lempning av overtredelsesgebyret dersom foretaket fremlegger bevis som vesentlig styrker Konkurransetilsynets muligheter til å bevise en overtredelse av konkurranseloven § 10 og oppfyller vilkårene i § 30 første ledd bokstav b og c. Reglene om bevisfremleggelse i § 30 annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 34 første ledd skal lyde:

For krav som følge av brudd på denne loven og EØS-avtalen artikkel 53 og 54 gjelder foreldelsesloven, herunder § 9 og § 11.

Nytt kapittel 8 skal lyde:

Kapittel 8 Klagenemnd for konkurransesaker

§ 35 Konkurransklagenemndas oppgaver mv.

Konkurransklagenemnda skal behandle klager over Konkurransetilsynets vedtak og avgjørelser, med unntak av vedtak etter pristiltaksloven.

Departementet behandler klager over vedtak eller avgjørelser Konkurransklagenemnda treffer i første instans.

§ 36 Konkurransklagenemndas organisasjon, avgjørelser og vedtak

Konkurransklagenemnda skal ha en leder og så mange medlemmer som er nødvendig for å utføre nemndas oppgaver.

Lederen skal ha kompetanse tilsvarende kravene etter domstolloven § 54 første ledd. Lederen er embetsmann og utnevnes på åremål i seks år. Åremålet kan fornyes med én periode. De øvrige medlemmer av Konkurransklagenemnda oppnevnes av Kongen for fire år, og kan gjenoppnevnes. Et oppnevnt nemndsmedlem kan ikke fratras vervet unntatt i tilfeller hvor det ikke er i stand til eller villig til å utføre vervet på en forsvarlig måte.

Konkurransklagenemnda treffer avgjørelser og vedtak i et utvalg på tre medlemmer. I særlige tilfeller

kan lederen beslutte at avgjørelser og vedtak skal treffes av en forsterket nemnd på fem medlemmer. Lederen fastsetter sammensetning av nemnda for hver enkelt sak.

Konkurransesklagemennda treffer vedtak og avgjørelser ved alminnelig flertall. Det skal opplyses om enstemmighet. Ved dissens skal det opplyses hvem som er uenig og hvilke punkter uenigheten gjelder.

Konkurransesklagemenndas sekretariat skal utføre de oppgavene som lederen pålegger, som er fastsatt i instruks eller som fremgår av forskrift etter denne lov.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om organiseringen av og saksbehandlingen i Konkurransesklagemennda.

§ 37 *Skriftlig og muntlig saksbehandling m.m.*

Konkurransesklagemennda skal på alle trinn i saksbehandlingen av eget tiltak vurdere om det er grunn til å holde møte med en part eller Konkurransetilsynet eller gjennomføre muntlige forhandlinger.

Konkurransesklagemennda skal av eget tiltak og uten ugrunnet opphold oversende samtlige dokumenter det mottar i saken til partene og Konkurransetilsynet.

§ 38 *Habilitet*

Et medlem av nemnda eller sekretariatet kan ikke delta i behandlingen av en sak som vedkommende har vært med på å behandle tidligere. Det samme gjelder for medlem av nemnda eller sekretariatet som har hatt som oppdrag å utrede saken eller deler av den. Departementet kan oppnevne setteleder når lederen er inhabil.

§ 39 *Klage, omgjøring og søksmål*

Fristen for å klage på vedtak om overtredelsesgebyr etter § 29 første ledd er seks måneder fra partene

mottok vedtaket. Fristen for å klage på vedtak om pålegg om å bringe ulovlig atferd til opphør etter § 12 første ledd er to måneder fra partene mottok vedtaket. Konkurransetilsynet skal informere Konkurransesklagemennda når det mottar en klage på et vedtak.

Søksmål om Konkurransetilsynets vedtak kan ikke reises med mindre adgangen til å klage til Konkurransesklagemennda er benyttet. Søksmål kan likevel reises når det er gått seks måneder fra klage første gang ble fremsatt og det ikke skyldes forsømmelse fra klagerens side at klageinstansens vedtak eller avgjørelse ikke foreligger.

Søksmål om Konkurransesklagemenndas vedtak må reises innen tre måneder etter at underretning om vedtaket er mottatt. Det kan gis oppfriskning for oversittelse av fristen etter reglene i tvisteloven §§ 16-12 til 16-14. Retten kan prøve alle sider av saken. Tvisteloven gjelder ellers så langt den passer.

Søksmål om Konkurransesklagemenndas vedtak skal rettes mot staten ved Konkurransetilsynet og anlegges for Gulating lagmannsrett.

§ 40 *Adgang til retting*

Konkurransesklagemennda kan beslutte å rette et vedtak som på grunn av skrive- eller regnefeil, misforståelse, forglemmelse eller lignende klar feil har fått en utforming som ikke stemte med nemndas mening.

Nåværende kapittel 8 blir nytt kapittel 9.

Nåværende §§ 35–37 blir nye §§ 41–43 i nytt kapittel 9.

II

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid.
2. Departementet kan gi nærmere overgangsbestemmelser.

Olemic Thommessen
president